

Professionele herstellere

De nieuwe verordeningen inzake ecodesign (voor koelapparaten (2019/2019), huishoudelijke wasmachines (2019/2023), huishoudelijke was-droogcombinaties (2019/2023) en huishoudelijke afwasmachines) voorzien naast een aantal criteria inzake energieverbruik en andere technische en ecologische vereisten ook in een aantal voorschriften die de levensduur van de apparaten moeten verlengen, onder meer door het bevorderen van herstellingen van toestellen in plaats van afdanking. Hierbij wordt een bijzondere rol voorzien voor de “professionele reparateur” (een exploitant of onderneming die professionele reparatie- en onderhoudsdiensten voor de betrokken apparaten aanbiedt).

Deze verordeningen treden in werking op 1 maart 2021, en gelden voor alle toestellen die vanaf deze datum verkocht worden. (Beschikbaarheid van onderdelen geldt niet voor “oude toestellen”.)

Waar in het verleden elke producent een eigen strategie had inzake beschikbaarheid van onderdelen en van onderhoudsinformatie, wordt dit nu meer geharmoniseerd, hoewel alle producenten nog eigen accenten kunnen leggen.

Fabrikanten en importeurs moeten een aantal “veiligheidsgerelateerde” reserveonderdelen ter beschikking stellen van professionele reparateurs, maar niet noodzakelijk van eindgebruikers. Het gaat meer bepaald om volgende onderdelen:

· Voor koelapparaten

- thermostaten,
- temperatuursensoren,
- printplaten en lichtbronnen

(zeven jaar nadat het laatste exemplaar van het model op de markt is gebracht)

· Voor huishoudelijke wasmachines en huishoudelijke was-droogcombinaties:

- motor en motorborstels,
- overbrenging tussen motor en trommel,
- pompen,
- schokdempers en springveren,
- wastrommel,
- lagerkruis en bijbehorende kogellagers (afzonderlijk of samengevoegd),
- verhitters en verwarmingselementen, met inbegrip van warmtepompen (afzonderlijk of samengevoegd),
- buizen en bijbehorende uitrusting, met inbegrip van alle slangen, kleppen, filters en aquastops (afzonderlijk of samengevoegd),
- printplaten,
- elektronische beeldschermen,
- drukschakelaars,
- thermostaten en sensoren,
- software en firmware, met inbegrip van resetsoftware

(tien jaar nadat het laatste exemplaar van het model op de markt is gebracht)

· Voor huishoudelijke afwasmachines:

- motor,
- circulatie- en afvoerpomp,
- verhitters en verwarmingselementen, met inbegrip van warmtepompen (afzonderlijk of samengevoegd),
- buizen en bijbehorende uitrusting, met inbegrip van alle slangen, kleppen, filters en aquastops,
- structurele onderdelen en binnenonderdelen in verband met deursamenstellen (afzonderlijk of gebundeld),
- printplaten,
- elektronische beeldschermen,
- drukschakelaars,
- thermostaten en sensoren,
- software en firmware, met inbegrip van resetsoftware

(zeven jaar nadat het laatste exemplaar van het model op de markt is gebracht)

De lijst van deze reserveonderdelen en de procedure om deze te bestellen, moeten publiek beschikbaar gesteld op de vrij toegankelijke website van de fabrikant, uiterlijk twee jaar na het op de markt brengen van het eerste exemplaar van een model en tot het einde van de periode van beschikbaarheid van deze reserveonderdelen.

Andere reserveonderdelen (die minder veiligheidsgerelateerd zijn) moeten ter beschikking gesteld worden van de “geregistreerde professionele reparateurs” én van de eindgebruikers:

· Voor koelapparaten:

- deurklinken,
- deurscharnieren,
- bladen en manden

(zeven jaar nadat het laatste exemplaar van het model op de markt is gebracht), en

- deurafdichtingen

(tien jaar nadat het laatste exemplaar van het model op de markt is gebracht)

· Voor huishoudelijke wasmachines en huishoudelijke was-droogcombinaties:

- deuren,
- deurscharnieren, deur- en andere afdichtingen,
- deurvergrendelingssystemen, en
- kunststof randapparatuur zoals wasmiddelladen

(tien jaar nadat het laatste exemplaar van het model op de markt is gebracht)

· Voor huishoudelijke afwasmachines:

- deurscharnieren, deur- en andere afdichtingen,
- sproeiarmen,
- afvoerfilters,
- binnenkorven en kunststof randapparatuur zoals manden en deksels

(tien jaar nadat het laatste exemplaar van het model op de markt is gebracht)

De lijst van de reserveonderdelen en de procedure om deze te bestellen en de reparatie-instructies worden publiek beschikbaar gesteld op de vrij toegankelijke website van de fabrikant, op het moment van het op de markt brengen van het eerste exemplaar van een model en tot het einde van de periode van beschikbaarheid van deze reserveonderdelen.

De reserveonderdelen dienen binnen 15 werkdagen na ontvangst van de bestelling worden geleverd.

De Verordeningen hebben geen impact op de kostprijs van de onderdelen, die door elke producent afzonderlijk worden vastgesteld. Hierover kunnen de producenten onderling geen afspraken maken, maar het spreekt voor zich dat het niet de bedoeling is dat de producenten herstelling onmogelijk zouden maken door de prijzen voor onderdelen kunstmatig hoog te stellen.

Fabrikanten dienen ervoor te zorgen dat deze reserveonderdelen kunnen worden vervangen met algemeen beschikbare instrumenten en zonder permanente schade aan het apparaat.

Vanaf twee jaar nadat het eerste exemplaar van een model of van een equivalent model op de markt is gebracht, tot het einde van de beschikbaarheidsperiode voor “veiligheidsgerelateerde” reserveonderdelen, verleent de fabrikant de professionele reparateurs toegang tot reparatie- en onderhoudsinformatie.

Geregistreerde professionele reparateurs krijgen binnen één werkdag toegang tot de gevraagde reparatie- en onderhoudsinformatie. De beschikbare reparatie- en onderhoudsinformatie omvat:

- de ondubbelzinnige identificatie van het toestel
- een demontagekaart of explosietekening
- een lijst met de noodzakelijke reparatie- en testapparatuur
- informatie over onderdelen en diagnose (zoals de theoretische minimale en maximale meetwaarden)
- diagrammen van de bedrading en de verbindingen
- diagnostische foutcodes (met inbegrip van eventuele eigen codes van de fabrikant)
- in het apparaat opgeslagen gegevens van gemelde incidenten (indien van toepassing).

Fabrikanten, importeurs of gemachtigde vertegenwoordigers mogen redelijke en evenredige vergoedingen vragen voor toegang tot reparatie- en onderhoudsinformatie of voor het ontvangen van regelmatige updates. Een vergoeding is redelijk indien deze niet ontmoedigend werkt doordat geen rekening wordt gehouden met de mate waarin de professionele reparateurs deze informatie gebruiken.

Op de website van de fabrikant dient aangegeven te worden hoe professionele reparateurs zich kunnen registreren om toegang te krijgen tot de reparatie- en onderhoudsinformatie informatie.

Fabrikanten mogen eisen dat:

1. de professionele reparateurs de technische bekwaamheid hebben om de toestellen te herstellen en aan de toepasselijke voorschriften voor reparateurs van elektrische apparatuur voldoen in de lidstaten waar zij actief zijn.
2. de professionele reparateurs worden gedekt door een verzekering die de uit hun activiteit voortvloeiende aansprakelijkheid dekt, of dit nu door de lidstaat wordt vereist of niet.

Uiteraard worden de elektrohandelaars blijvend als partner beschouwd door de producenten. De verordeningen en de gemaakte afspraken inzake criteria gelden echter ook voor andere partijen, maar bestaande afspraken tussen handelaars en producenten blijven ongewijzigd.

Een werkgroep binnen FEE, met vertegenwoordigers van de producenten, van Nelectra, van de overheid en van de sociale economie heeft zich gebogen over de mogelijke de basisvaardigheden en basiskennis inzake technische bekwaamheid waarover een professionele reparateur dient te beschikken. Er bestond eensgezindheid over volgende criteria:

A) Voorbereiden en analyseren van de werkzaamheden

- Kunnen bepalen en samenstellen van de werkbenodigdheden en materialen
- Communicatieve vaardigheden (voor het communiceren met klant of opdrachtgever)
- Kunnen lezen, interpreteren en aanpassen van plannen of schema's
- Kunnen interpreteren van de meest geschikte plaats voor de elektrische apparaten
- Algemene kennis AREI
- Installatie van andere nutsvoorzieningen (vb gastoestellen, water, elektriciteit, ...)

B) Bevestigen en installeren van de elektrische componenten (elektrische en elektronische apparaten)

- Kunnen toepassen van bevestigingstechnieken en verankeringen, beugels,...
- Kunnen interpreteren welke materialen het meest geschikt zijn
- Kunnen verbinden van diverse apparaten en componenten

C) Testen van de goede werking van de geïnstalleerde apparaten en hun aansluiting

- Kunnen opsporen, detecteren, interpreteren en herstellen van fouten
- Kunnen gebruiken van meettoestellen en interpreteren van meetresultaten
- Kunnen uitvoeren van testen (vb veiligheidstesten uitvoeren)
- Algemene evaluatie tot veilige werking van het toestel

D) Verrichten van algemene onderhoudswerkzaamheden

- Kunnen installeren, vervangen of herstellen van elektrische componenten
- Kunnen solderen (optioneel)

E) Verstrekken van inlichtingen en instaan voor (toonbank)verkoop naar klanten toe

- Kunnen klantgericht werken
- Het kunnen overtuigen en tevreden stellen van klanten
- Kennis van de systemen van uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (Recupel, Bebat, Fost Plus, Valipac)

De kandidaat professionele hersteller dient door een verklaring op eer te bevestigen dat hij over bovengenoemde basisvaardigheden en basiskennis inzake technische bekwaamheid beschikt.

Daarnaast moeten bedrijven én technici beschikken over alle wettelijk vereiste erkenningen en vergunningen voor de activiteiten die zij uitvoeren, bij voorbeeld bij werkzaamheden aan koelinstallaties, waarbij er een risico bestaat op emissies van de schadelijke koelmiddelen.

Daarenboven gelden volgende objectieve criteria:

- De professionele hersteller dient ingeschreven te zijn in de Kruispuntbank voor Ondernemingen.
- Het ondernemingsnummer dient geactiveerd te zijn als BTW-identificatienummer.
- De professionele hersteller dient aan te kunnen tonen dat hij voldoende verzekerd is voor zijn (beroeps)-aansprakelijkheid.
- De professionele hersteller dient overeenkomstig de geldende wettelijke bepalingen een garantie te geven aan de consument op de uitgevoerde herstelling.

Het is de vrije keuze van de fabrikant om naast dit referentiekader nog extra voorwaarden te stellen waaraan een professionele hersteller dient te voldoen, gelet op de specifieke kenmerken van de producten (bij voorbeeld opleiding voor herstelling van bepaalde producten).

De kandidaat professionele hersteller dient te erkennen dat de herstellingen niet worden uitgevoerd voor rekening van de producent, en dat de producent gevrijwaard wordt voor elke mogelijke aansprakelijkheid ten gevolge van deze herstelling.

De producent kan voorzien in bijkomende criteria voor de erkenning van herstellende waarmee een nauwere samenwerkingsovereenkomst wordt gesloten, en waarmee andere specifieke afspraken gemaakt kunnen worden (bij voorbeeld betalingstermijnen, herstelling in het kader van de wettelijke garantie,...).